

A photograph of an elderly couple in winter clothing looking out over a snowy landscape at sunset. The man is wearing a yellow beanie and glasses, and the woman is wearing a pink beanie and glasses. They are both wearing dark jackets. The background is a blurred, snowy field with a warm sunset sky.

Kela|Fpa[®]

Kelan lääkinällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti

Syys-Joulukuu 2025

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvonta

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskeva laki edellyttää, että Kela palvelunjärjestäjänä valvoo järjestämiään ja korvaamiaan kuntoutuspalveluja.

Lain tarkoituksena on

- varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasturvallisuus
- varmistaa laadultaan hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä
- edistää valtion, hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän, Kelan, palveluntuottajan ja viranomaisen välistä yhteistyötä.

Kelan lääkinällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaohjelma

Kelan [omavalvontaohjelma](#) kuvataan, miten Kela varmistaa lainsäädännössä sille annettujen tehtävien hoitamisen.

Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa kuntoutuksen palvelujen toteutumista, saatavuutta ja yhdenvertaisuutta, laatua ja turvallisuutta sekä jatkuvuutta. Ohjelmaan on myös kirjattu, miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Kela raportoi neljän kuukauden välein, miten omavalvontaohjelma on toteutunut ja mitä toimenpiteitä seurannan perusteella on tehty.

Omavalvonnalla Kela varmistaa järjestämänsä kuntoutuksen palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden, laadun ja turvallisuuden sekä yhdenvertaisuuden. Kela tekee omavalvontaa yhteistyössä palveluntuottajiensa kanssa.

Kelan kuntoutuspalvelujen omavalvonta koskee

- vaativaa lääkinällistä kuntoutusta
- kuntoutuspsykoterapiaa ja
- harkinnanvaraista lääkinällistä kuntoutusta.

[Lue lisää Kelan kuntoutuspalveluista \(kela.fi\)](#)

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus ja yhdenvertaisuus: Kela seuraa, miten eri ikäryhmiin kuuluvat ja eri puolilla Suomea asuvat asiakkaat saavat Kelan järjestämiä ja korvaamia kuntoutuspalveluja. Tavoitteena on taata asiakkaalle oikea-aikainen kuntoutus.

Laatu ja turvallisuus: Kela seuraa ja kehittää palvelujen laatua ja turvallisuutta 1) asiakaspalautteiden 2) kuntoutuksen laatua seuraavien arviointimittareiden sekä 3) kuntoutuksesta tehtävien tutkimusten avulla. Laadun kriteerit ja turvallisuutta koskevat vaatimukset kuvataan kuntoutuspalvelun palvelukuvauksessa tai etuus- ja menettelyohjeessa.

Jatkuvuus: Kela seuraa järjestämiensä kuntoutuspalvelujen asiakasmääriä sekä kuntoutuspalvelujen kustannuksia, jotta se voi taata kustannustehokkaat ja maantieteellisesti kattavat kuntoutuspalvelut myös tulevaisuudessa. Kelan järjestää ja korvaa palveluja, jotka yhdessä muiden järjestämien palvelujen kanssa muodostavat kuntoutuspalvelujen kokonaisuuden.

Käsitteitä

Kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa (566/2005, Kelan kuntoutuslaki) säädetään Kelan järjestämän ja korvaaman kuntoutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Kuntoutuksella tarkoitetaan lain 3 §:ssä tarkoitettuja palveluita.

Kela kuntoutuksen järjestäjänä

Kelan kuntoutuslaissa on säädetty Kelan tehtävistä kuntoutuksen järjestäjänä, korvaajana ja kuntoutuksen kehittäjänä. Kelan kuntoutuslain 53 §:n mukaisesti Kela voi järjestää laissa tarkoitetun kuntoutuksen joko tuottamalla kuntoutuspalvelut itse tai hankkimalla palvelut muilta palveluntuottajilta.

Palveluntuottaja

Palveluntuottaja on yritys, yhteisö tai yksityinen elinkeinoharjoittaja, joka tuottaa Kelalle kuntoutuspalveluja Kelan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen perusteella tai joka on Kelan kuntoutuspsykoterapian tai harkinnanvaraisen neuropsykologisen kuntoutuksen vahvistusmenettelyllä hyväksymä palveluntuottaja.

Kelan kuntoutus vuonna 2025

Kuntoutus-
asiakkaiden määrä*

147 627

Kuntoutus-
vuorokaudet ja
tapaamiset
yhteensä*

4,0 milj. kpl

Harkinnanvaraisen
lääkinnällisen kuntoutuksen
asiakkaita

31 652

Vaativan lääkin-
nällisen
kuntoutuksen
asiakkaita

50 791

Harkinnanvaraisen
neuropsykologisen
kuntoutuksen asiakkaita

548

Kuntoutus-
psykoterapian
asiakkaita

67 007

*Kuntoutusasiakkaiden määrään sisältyy kuntoutuspsykoterapiaa sekä
vaativaa ja harkinnanvaraista lääkin- nällistä kuntoutusta saavien määrä.

Auditoinnit

Lääkinnällinen
kuntoutus majoitus/
ilman majoitusta

22

Vaativan
lääkinnällisen
kuntoutuksen terapia

46

Tarkastukset

Kuntoutuspsykoterapia

10

Lääkinnällisen kuntoutuksen sopimusten lukumäärät vuonna 2025

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen sopimuksia noin 3700 kappaletta

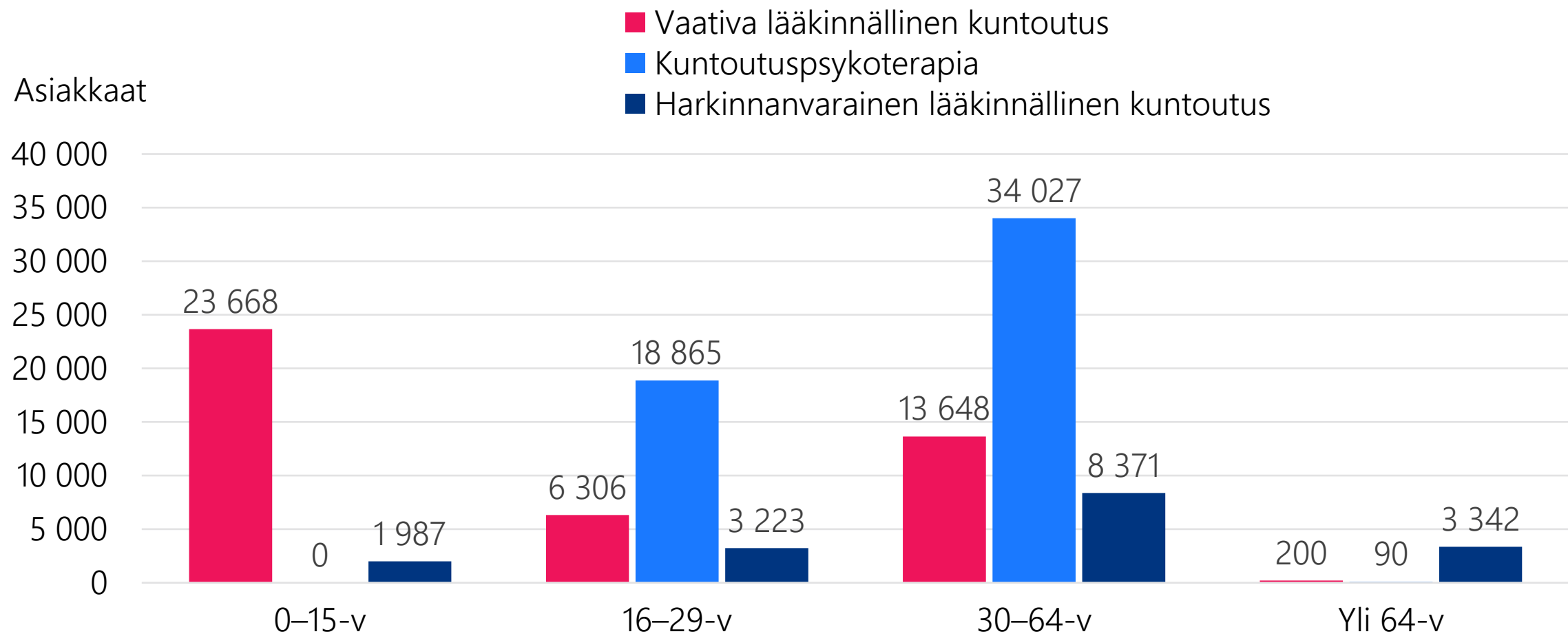
Harkinnanvaraisen lääkinällisen kuntoutuksen sopimuksia noin 578 kappaletta

Kuntoutuspalvelujen saatavuus, yhdenvertaisuus ja jatkuvuus

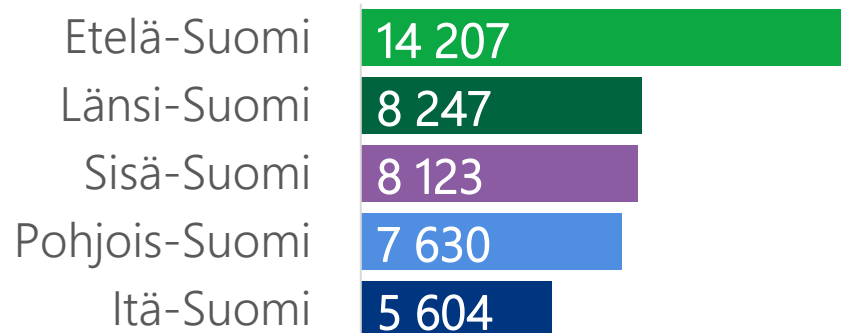
Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti syys-joulukuu 2025

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Vaativa lääkinällinen kuntoutus yhteistyöalueittain

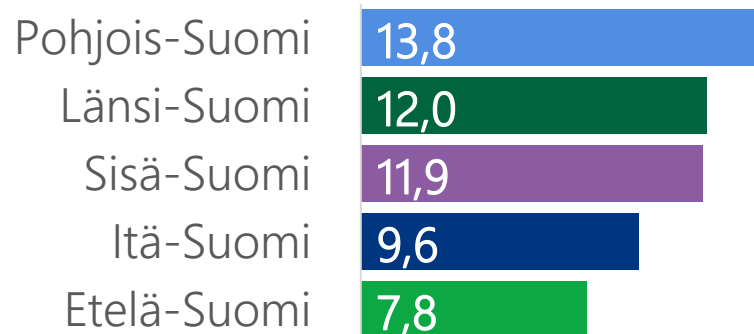
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

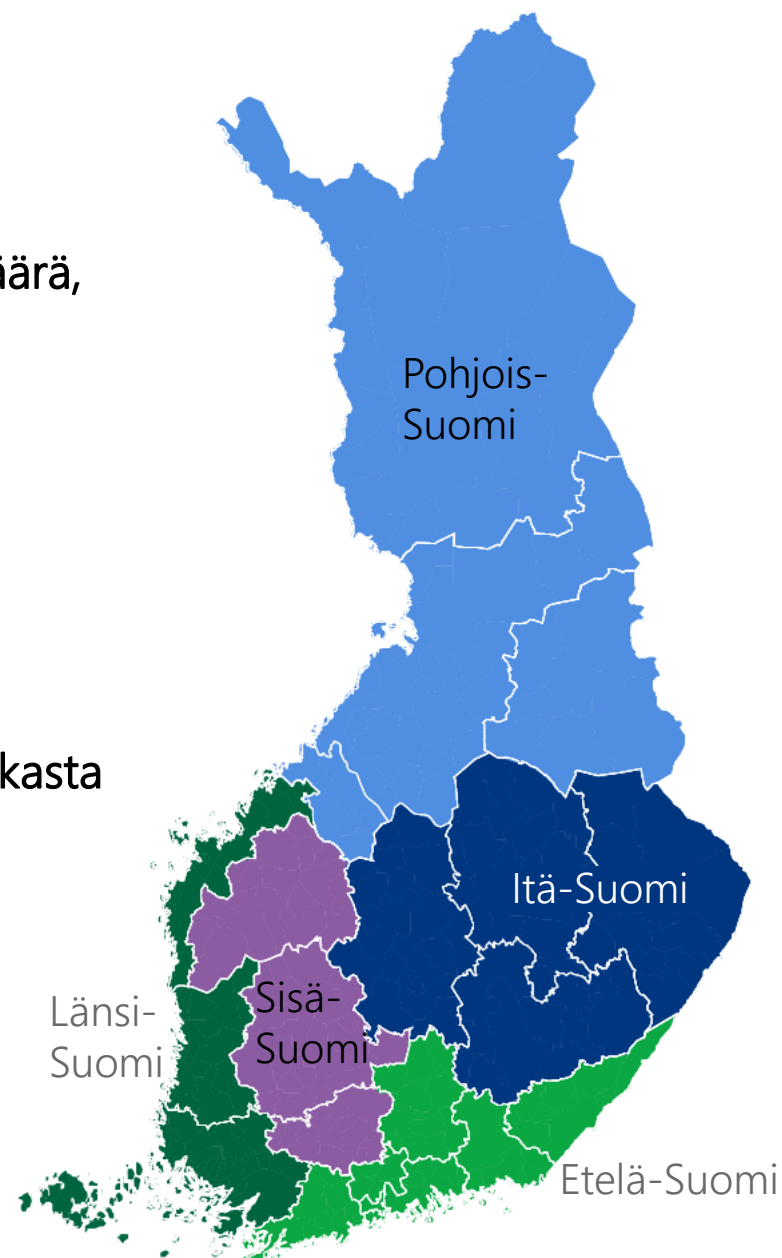
43 822

Asiakkaat 1 000 asukasta (0–64-v.) kohti

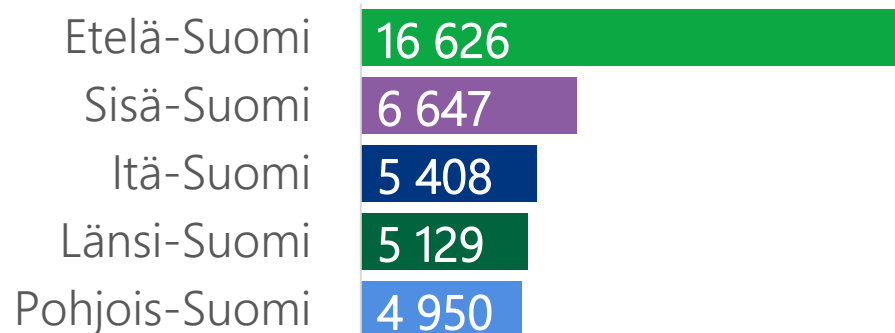
Asiakkaat 1 000 asukasta (0–64-v.) kohti koko maa

10,2

Aikuisten (26–67-v.) kuntoutus-psykoterapia yhteistyöalueittain

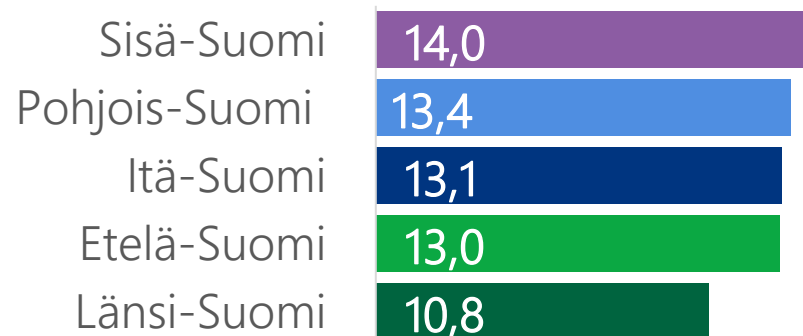
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

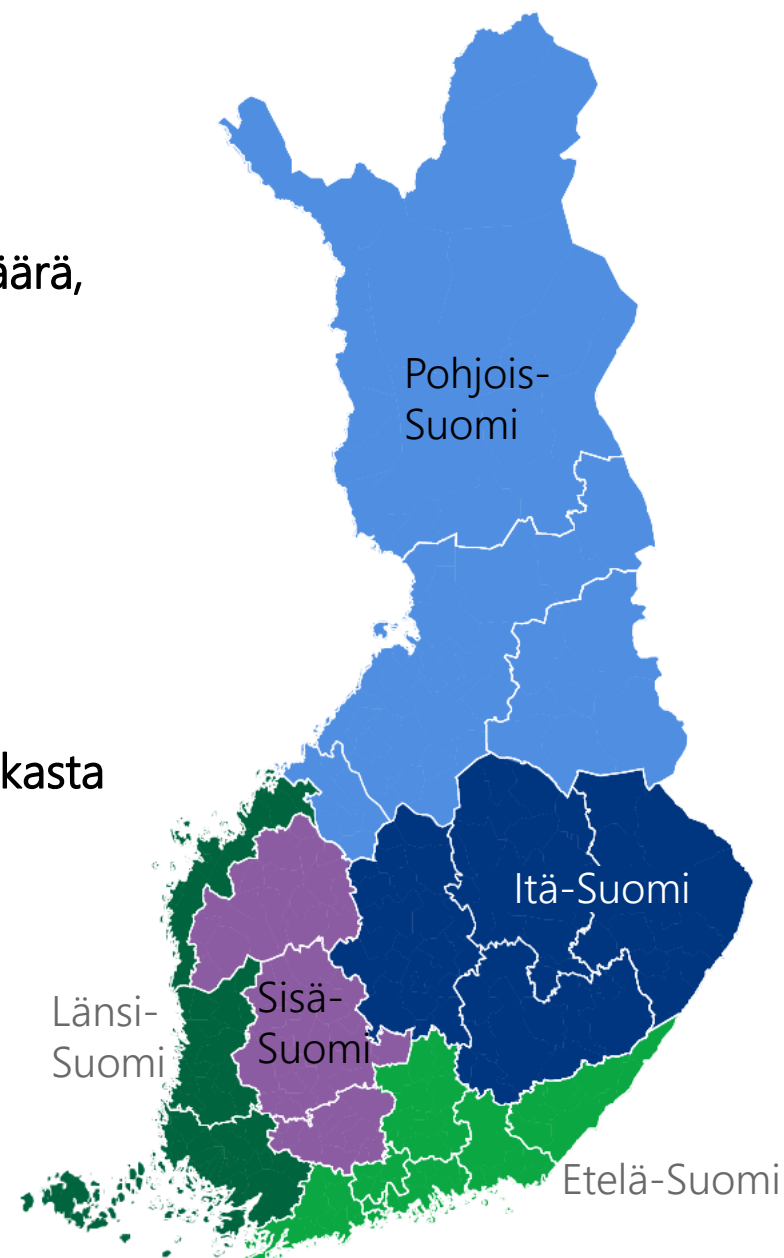
38 799

Asiakkaat 1 000 asukasta (26–67-v.) kohti

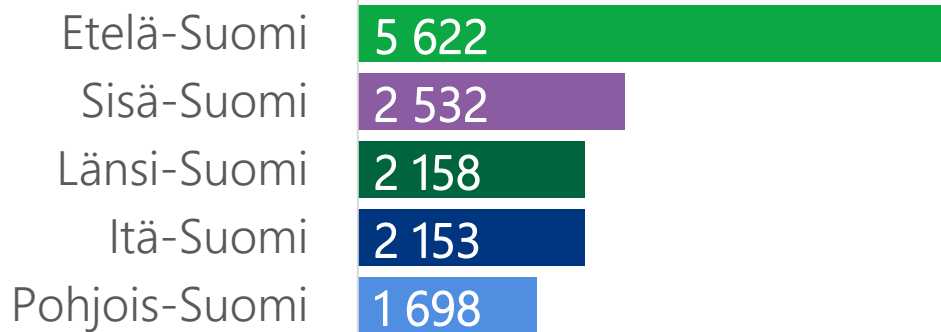
Asiakkaat 1 000 asukasta (26–67-v.) kohti, koko maa

12,9

Nuorten (16–25-v.) kuntoutus-psykoterapia yhteistyöalueittain

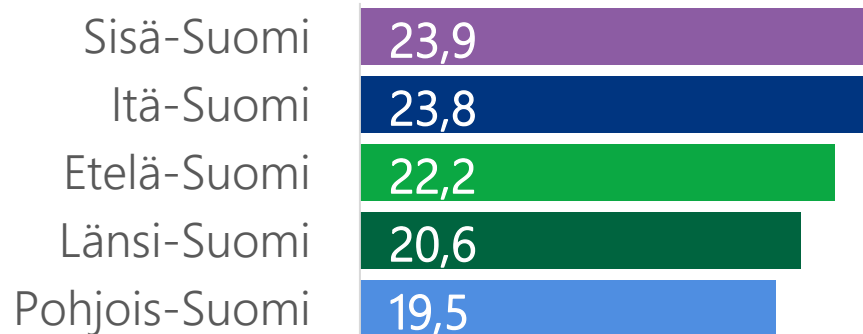
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

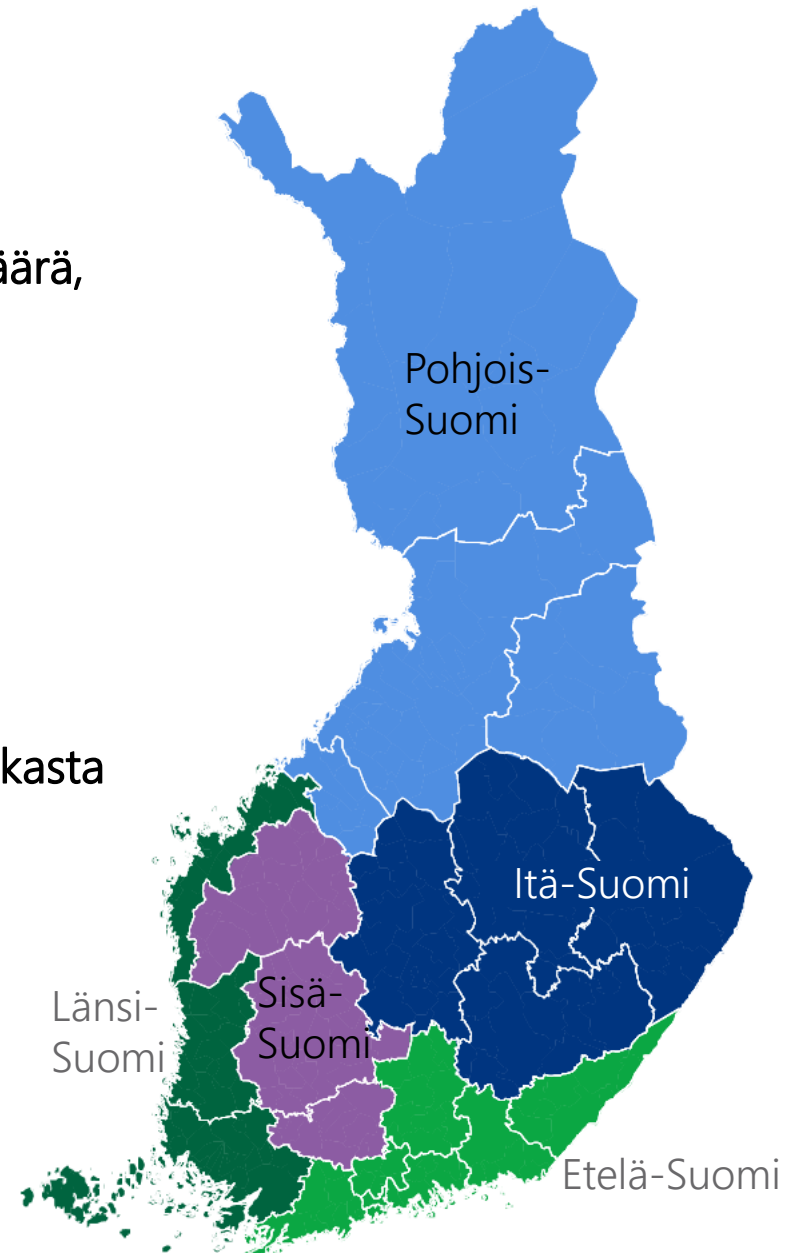
14 197

Asiakkaat 1 000 asukasta (16–25-v.) kohti

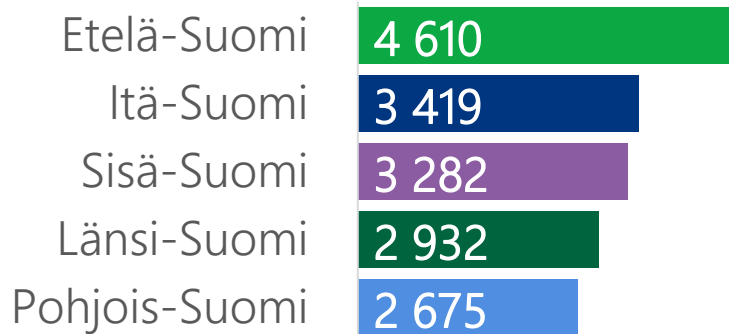
Asiakkaat 1 000 asukasta (16–25-v.) kohti koko maa

22,1

Harkinnanvarainen lääkinnällinen kuntoutus yhteistyöalueittain

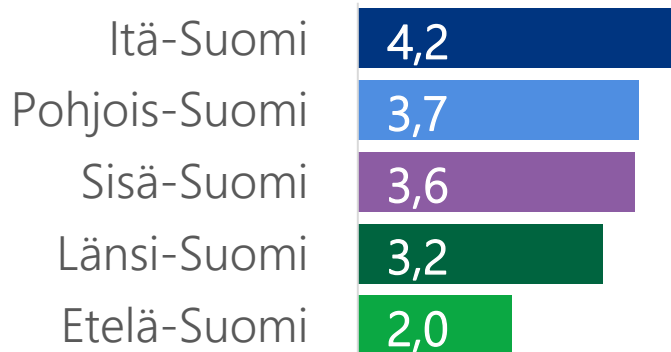
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

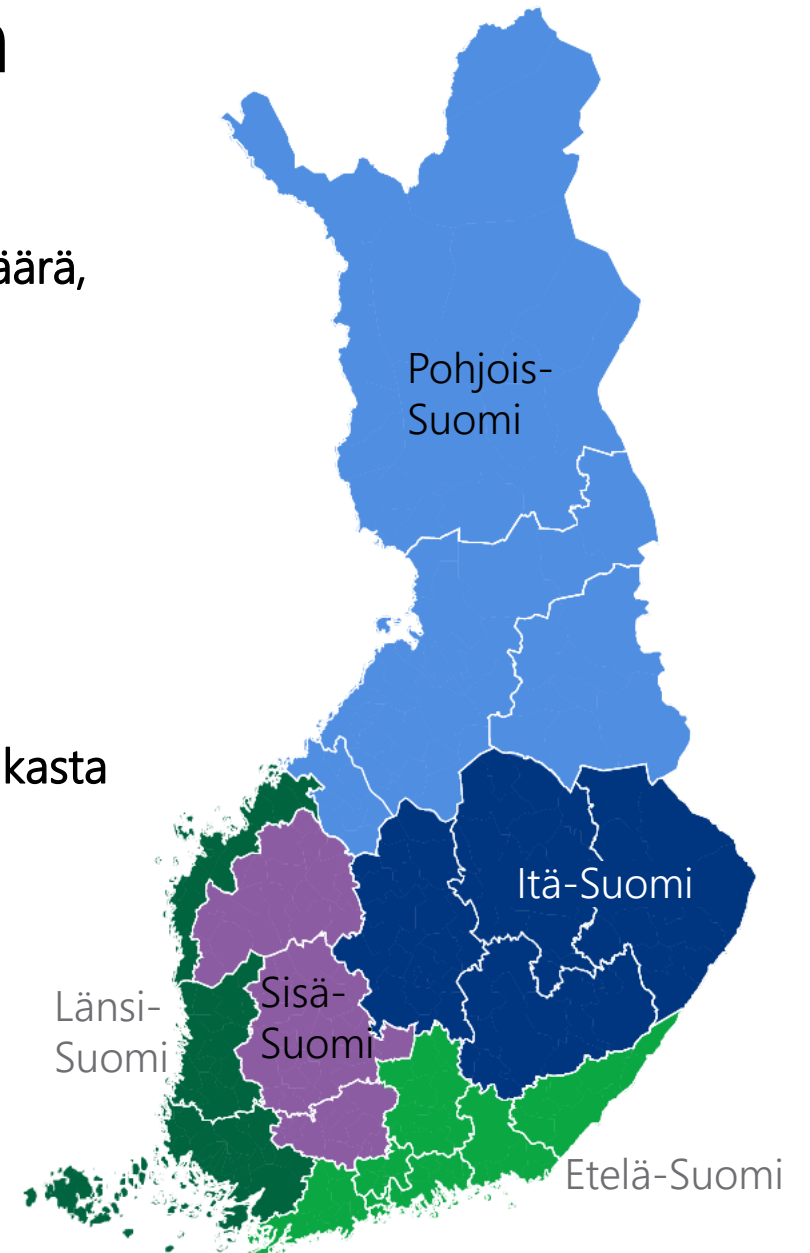
16 923

Asiakkaat 1 000 asukasta (koko väestö) kohti

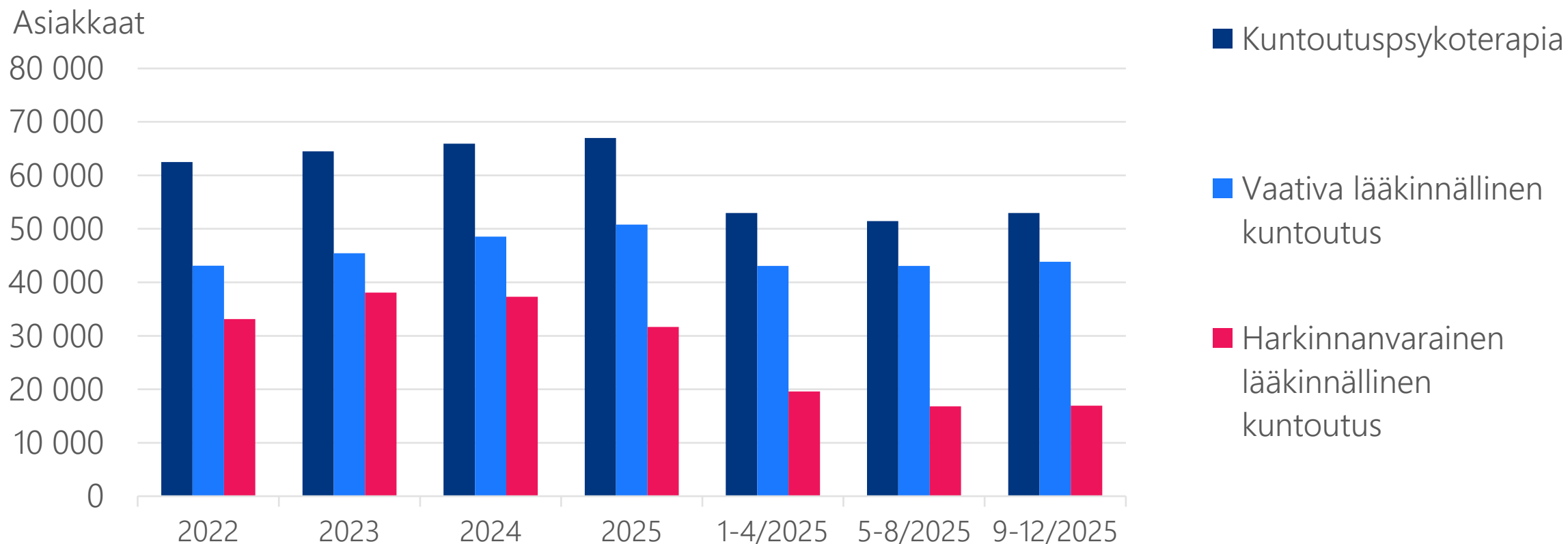

Asiakkaat 1 000 asukasta (koko väestö) kohti koko maa

3,0

Kuntoutusasiakkaat lakiperusteen mukaan (kuntoutuksen jatkuvuus)

Kuntoutuksen laatu ja turvallisuus

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti syys-joulukuu 2025

Asiakaspalautteet sekä kuntoutuksen aikana tapahtuneet vakavat tapaturmat

Palautteiden kokonaismäärä 49*

Palautteet
laadusta

47

Palautteet
turvallisuudesta

7

Palautteiden keskeiset sisällöt

- Henkilöstön osaaminen ja ammattitaito ei vastannut asiakkaan tarpeita
- Kuntoutuksen sisältö ja ohjelma ei vastannut asiakkaan tarpeita

Tapaturmien määrä 0

*Saapunut palaute voi sisältää palautetta useasta eri aiheesta

Moniammatillisen lääkinällisen kuntoutuksen auditointihavainnot

Auditointien kokonaismäärä 4

Poikkeamat

- laadunhallinta
- henkilöstö
- kuntoutusprosessi
- asiakasturvallisuus

Vahvuudet

- laadunhallinta
- kuntoutusprosessi

Kehittämisehdotukset

- dokumentaatio
- kuntoutusprosessi
- asiakkaan oikeudet
- asiakasturvallisuus

Jälkiseurannan määrä 4

Terapioiden auditointihavainnot

Auditointien kokonaismäärä 8

Poikkeamat

- omavalvonta puutteellista
- Ea-koulutus puutteellinen
- terapiapalaute oli toimitettu myöhässä Kelaan
- vakuutusturvan puutteet
- internet-sivujen sisällön puutteet
- prosessimittareiden käyttö puutteellista

Vahvuudet

- terapian kytkeytyminen asiakkaan arkeen
- henkilöstön ammatillinen kouluttautuminen
- laatutyö

Kehittämisehdotukset

- terapiapalautepohjan käyttö
- internet-sivujen sisällön kehittäminen

Jälkiseurannan määrä 5

Kuntoutuspsykoterapioiden tarkastushavainnot

Tarkastusten kokonaismäärä 3

Poikkeamat

- Laadunhallinta
- Asiakkaiden oikeudet
- Kuntoutusprosessi
- Dokumentaatio

Kehittämis ehdotukset

- Laadunhallinta
- Dokumentaatio

Jälkiseurannan määrä 2

Kuntoutuksen omavalvonnan toimenpiteet

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti syys-joulukuu 2025

Kelan toimenpiteet palveluntuottamiseen liittyviin epäkohtiin ja puutteisiin

Kuntoutuspsykoterapia ja harkinnanvarainen neuropsykologinen kuntoutus		Vaativa lääkinnällinen kuntoutus ja muu harkinnanvarainen lääkinnällinen kuntoutus	
Kirjallinen ohjaus 0	Päätöksentekoehto 0	Kirjallinen huomautus 9	Reklamaatio 6
		Kelan aloitteesta tehdyt sopimusten purut 2	Kirjallinen varoitus 1

*Kirjallinen huomautus, reklamaatio ja kirjallinen varoitus voivat koskea palveluntuottajan useampaa eri palvelua

Sopimuksenmukaisessa palvelun tuottamisessa havaitut epäkohdat ja puutteet

Kuntoutuksen toteutus

- Kuntoutusta ei ole toteutettu palvelukuvauksen mukaisesti (3kpl)
- Kuntoutusta koskevaa suunnitelmaa ei ole tehty palvelukuvauksen mukaisesti (1 kpl)

Henkilöstö

- Kuntoutusta toteuttanut muu kuin Kelan hyväksymä henkilö (1 kpl)
- Vaadittu EA-koulutus puuttunut henkilöstöltä (4 kpl)
- Henkilöstö ei ole ollut sopimuksen mukainen (2 kpl)
 - Sopimuksella ei ole ollut yhtään terapeuttia
- Palveluntuottaja ei ole ilmoittanut henkilöstömuutoksesta (1 kpl)

Toimipiste

- Kuntoutusta toteutettu muussa kuin Kelan hyväksymässä toimipisteessä (3 kpl)

Dokumentaatio

- Kuntoutuspalaute ei ole toimitettu (2 kpl)
- Kuntoutuspalaute ei ole toimitettu palvelukuvauksen mukaisessa määräajassa (2 kpl)

Sopimuksenmukaisessa palvelun tuottamisessa havaitut epäkohdat ja puutteet

Vakuutukset

- Palvelukuvauksen mukainen vakuutusturva puuttunut (1 kpl)

Laskutus

- Palveluntuottaja laskuttanut virheellisesti (4 kpl)

Muut

- Palveluntuottaja ei ole ennakonpidätysrekisterissä (1 kpl)
- Palveluntuottajan verkkosivut ovat puutteelliset (1 kpl)

Keskeisimmät omavalvonnan toimenpiteet

- Ohjattu palveluntuottajia kuntoutuksen toteutuksessa ja valvottu sopimusten noudattamista
- Omavalvonnan havaintoja on hyödynnetty palvelukuvausten sisältöjen kehittämisessä
- Kuntoutuspsykoterapian tarkastukset aloitettu
- Seurattu auditointi – ja tarkastushavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista
- Toteutettu kumppanuustapaamisia säännöllisesti palveluntuottajien kanssa
- Mahdollistettu kuntoutuspalautteiden sähköinen toimittaminen Kelaan
- Kuntoutuspalautteiden toimittamisen ohjauksen ja seurannan kehittäminen